

Către: **Ministerul Finanțelor**
Banca Națională a Moldovei

Nr. 116-25/AD din 23.10.2025

Ref.: Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (activitatea concertată în asigurări) Număr unic 777/MF/BNM/2025

Asociația Businessului European (EBA Moldova) apreciază oportunitatea consultării mediului de afaceri în procesul de elaborare a cadrului normativ aferent sectorului financiar și, în special, domeniului asigurărilor.

EBA Moldova, în baza opiniilor colectate de la companiile membre din sectorul asigurărilor, formulează următoarele observații și propuneri privind proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (activitatea concertată în asigurări).

Considerații generale

Adoptarea Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare și de reasigurare (în vigoare din 1 ianuarie 2023) a reprezentat un pas esențial în procesul de aliniere a cadrului național la prevederile Directivei 2009/138/CE (Solvabilitate II).

Această lege a fost elaborată cu suportul tehnic al experților Băncii Mondiale în cadrul proiectului „Reforma pieței de asigurări din Moldova” și este deja calificată ca parțial compatibilă cu legislația UE (anexa 2).

Totodată, potrivit Planului Național de Acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană (2024–2027), autoritățile și-au asumat transpunerea completă a Directivei Solvabilitate II până în martie 2026 (anexa 3).

În prezent, sectorul de asigurări este deja angajat într-un proces complex de conformare la noile reglementări, care coincide cu liberalizarea tarifelor RCA interne și externe, fapt ce generează presiuni suplimentare asupra stabilității pieței.

Observații asupra proiectului de lege

1. Suprareglementare și lipsa proporționalității:

Proiectul transpune aproape identic norme din Legea nr. 202/2017 privind activitatea bancară, fără a ține cont de specificul sectorului de asigurări. Activitatea de asigurare, bazată pe principiile mutualității și transferului de risc, nu generează riscuri sistemice comparabile cu sectorul bancar. Prin urmare, aplicarea aceluiași cerințe este inechitabilă și neproporțională cu obiectivele urmărite.

2. Lipsa justificării economice și prudentiale:

Sectorul asigurărilor a înregistrat în 2024 o evoluție financiară pozitivă: rata medie de solvabilitate – 175,4%, toate societățile fiind peste pragul de 100%. În absența unor riscuri sistemice sau deficiențe majore de guvernanță, introducerea unor norme restrictive nu se justifică.

3. Nealinierea la cadrul comunitar:

Directiva 2009/138/CE (art. 58 alin. 7) interzice statelor membre să impună cerințe mai stricte decât cele prevăzute de directivă. Proiectul introduce cerințe suplimentare de notificare, aprobare și control, care contravin principiului proporționalității și creează bariere la intrarea investitorilor pe piață.

4. Aspecte specifice care necesită revizuire:

- Noțiunea de beneficiar efectiv – denaturează aplicarea conceptului, fiind extinsă nejustificat. *Se propune excluderea din pct. 1, art. 4.*
- Noțiunea de deținător/dobânditor indirect – *se propune excluderea definiției din proiect.*
- Noțiunea de persoane care acționează concertat – *se propune alinierea noțiunii la standardele europene (Directiva 2009/138/CE – Solvency II, Directiva 2004/109/CE – Transparency, Directiva 2014/65/UE – MiFID II)*
- Articolul 9 alin. (6¹) – impune obligații disproporționate acționarilor și sancțiuni indirecte asupra asiguratorilor. *Se propune excluderea alineatului.*
- Articolul 30 alin. (5) – creează premise pentru interpretări subiective din partea autorității de supraveghere. *Se propune excluderea acestor prevederi.*
- Articolul 30¹ – introduce o formă de autorizare retroactivă și suspendare automată a drepturilor acționarilor, neprevăzută în Directiva Solvabilitate II. *Se propune excluderea acestor prevederi.*
- Articolul 31 alin. (11) – extinde obligația de avizare și pentru dețineri sub pragul calificat, contrar principiului proporționalității. *Se propune excluderea alineatului.*
- Articolul 31² – prevede solicitări excesive de informații comparativ cu legislația UE. *Se propune eliminarea prevederilor ce depășesc cerințele directivei.*
- Articolul 31⁶ – impune proceduri birocratice inutile pentru aprobarea listei acționarilor. *Se propune excluderea articolului integral.*

5. Lipsa recunoașterii avizelor anterioare:

Proiectul ignoră avizele eliberate de fostul regulator (CNPF) pentru participațiile calificate deja aprobate. *Se propune completarea Art. III cu prevederea expresă că „deținătorii de participații calificate avizați anterior de autoritatea de supraveghere sunt considerați conformi și vor fi notificați autorității în termen de 3 luni”.*

Concluzii

EBA Moldova consideră că proiectul, în forma actuală:

- nu respectă principiile proporționalității, coerenței și predictibilității prevăzute de Legea nr. 100/2017 privind actele normative;
- introduce norme mai restrictive decât Directiva Solvabilitate II, afectând competitivitatea și atractivitatea investițională a pieței;
- riscă să genereze birocrație excesivă și incertitudine pentru companiile de asigurare, aflate deja într-un proces amplu de ajustare legislativă.

EBA recomandă reevaluarea proiectului cu implicarea activă a sectorului privat, în vederea menținerii unui echilibru între necesitatea supravegherii prudențiale și asigurarea unui mediu de afaceri previzibil, competitiv și aliniat la standardele europene.

Argumentele detaliate, precum și aspectele tehnice aferente, pot fi consultate în Anexa 1 a prezentului document.

Totodată, solicităm organizarea unei ședințe tehnice pentru clarificarea aspectelor menționate în documentul anexat.

Asociația Businessului European (EBA Moldova) reiterează deschiderea de a contribui activ la procesul de consultare și de îmbunătățire a cadrului legislativ din domeniul financiar, în spiritul parteneriatului public-privat și al alinierii la standardele Uniunii Europene.

Cu înaltă considerațiune,

Mariana RUFA,
Director Executiv EBA

Anexa 1, DP EBA Moldova Nr. 116-25/AD din 23.10.2025

Nr. crt.	Proiectul de act normativ național	Comentarii	Propuneri
1.	Pct. 1, art. 4: <i>Beneficiar efectiv</i> - persoană fizică care deține sau controlează, în ultimă instanță, direct sau indirect, achizitorul potențial ori deținătorul direct sau indirect al unei dețineri în capitalul social al societății de asigurare sau de reasigurare sau din drepturile de vot.	Noțiunea de beneficiar efectiv expusă în proiect contravine Directivei (UE) 2015/849 și prevederilor din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. Abordarea autorilor proiectului de a oferi o nouă noțiune pentru „beneficiar efectiv” distorsionează direcția Planului Național de acțiuni pentru aderarea RM la UE 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 829/2023. Directiva 2009/138 (Solvency II) conform Planului Național de acțiuni urmează a fi transpusă integral <i>până în luna martie 2026</i>, iar aceasta nu reglementează o noțiune diferită a beneficiarului efectiv doar pentru sectorul de asigurări. Noțiunea de <i>beneficiar efectiv</i>, denaturează esența pentru actualii deținători de participații calificate, fiind aplicată pentru orice deținător indiferent de cota deținută. În formula actuală noțiunea de beneficiar efectiv este aliniată cu prevederile referite la beneficiar efectiv din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.	Solicităm excluderea din pct. 1, art. 4, a noțiunii de beneficiar efectiv.
	Pct. 1, art. 4: <i>deținător/dobânditor indirect</i> – persoana, inclusiv beneficiarul efectiv, care deține/dobândește o deținere	Considerăm introducerea mecanismului de reglementare a oricărei deținerii/dobândiri din capitalul social al societății de asigurare	Propunem excluderea definiției din proiect.

	în capitalul social al societății de asigurare sau de reasigurare prin intermediul unei alte persoane asupra căreia aceasta exercită controlul.	contraproductivă din punct de vedere a supravegherii. Propunem păstrarea reglementărilor în sensul deținerii/dobândirii participației calificate (10 %).	
	Pct. 1, art. 4: <i>persoane care acționează în mod concertat</i> - persoanele aflate în situația în care fiecare dintre ele decide să-și exercite drepturile legate de o deținere dobândită sau pe care urmează să o dobândească în conformitate cu un acord implicit sau explicit încheiat între acestea. Până la proba contrară, următoarele persoane se prezumă că acționează concertat: a) persoanele care au achiziționat acțiuni ale societății de asigurare sau de reasigurare în circumstanțe care denotă achiziția coordonată sau intenția comună a acestor persoane de a achiziționa acțiunile societății de asigurare sau de reasigurare; b) persoanele implicate: - persoanele care controlează sau sunt controlate de către altă persoană sau care se găsesc sub un control comun; - persoanele care sunt parte directă sau indirectă la acorduri în vederea obținerii sau exercitării în comun a drepturilor de vot, dacă acțiunile, care sunt obiect al acordului, pot conferi o poziție de control; - persoanele fizice din cadrul persoanei juridice, care au atribuții de conducere sau control; - persoanele care pot numi majoritatea membrilor organelor de conducere în cadrul unei persoane; - orice persoană care, conform legislației civile, este legată de persoana fizică, menționată mai sus, printr-un raport de rudenie de gradul întâi și doi, soții persoanei	Noțiunea din proiect contravine reglementărilor europene privind activitatea concertată, introduce prezumția de acțiune concertată fără bază factuală, impune divulgarea excesivă de informații personale și oferă puteri discreționare autorităților, contrar principiului proporționalității și practicii UE. Directiva 2009/138/CE (Solvency II) folosește expresia „<i>acționează concertat</i>” în art. 57 alin. (1). Ea face trimitere la: Directiva 2004/109/CE (Transparency Directive), art. 10, și Directiva 2004/39/CE (MiFID I, acum MiFID II – Directiva 2014/65/UE), art. 10 și anexa I, pentru situațiile în care mai multe persoane colaborează în mod coordonat pentru exercitarea drepturilor de vot sau influențarea conducerii. În toate aceste acte, „acțiunea concertată” are sensul restrâns și anume de acțiune coordonată între două sau mai multe persoane în scopul de a exercita, în comun, influență asupra conducerii unei entități. Niciuna dintre directive nu include rudele și afini (inclusiv până la gradul II), persoanele din organele de conducere în mod arbitrar ca persoane care acționează în mod concertat. Expresia „<i>acționează concertat</i>” e bazată pe influență	Propunem unificarea tuturor reglementărilor naționale, inclusiv Legea nr. 171 privind piața de capital, cu atribuirea următoarei noțiuni persoanelor care acționează în mod concertat: Se consideră că o persoană, denumită în continuare entitate, deține indirect, prin intermediul persoanei/persoanelor cu care acționează în mod concertat, drepturi de vot asupra unui emitent, în oricare dintre următoarele situații sau combinație a acestora: a) persoana/persoanele cu care entitatea acționează în mod concertat deține/dețin direct, în calitate de acționar/acționari, drepturi de vot asupra emitentului, iar entitatea deține ea însăși, în mod direct, suplimentar față de deținerile care se consideră a fi indirecte, drepturi de vot asupra emitentului; b) persoana cu care entitatea acționează în mod concertat este persoană juridică - acționar al emitentului, iar entitatea poate influența modalitatea de exercitare a drepturilor de vot deținute direct de

și rudelor persoanei, afinii persoanei și soții afinelor, precum și societățile aflate sub controlul acestora; c) societatea-mamă împreună cu filialele sale, precum și oricare dintre filialele aceleiași societăți-mamă între ele; d) o persoană și membrii organului de conducere al acesteia și cu persoanele implicate, precum și aceste persoane între ele; e) o persoană cu fondurile ei de pensii și cu persoana care administrează aceste fonduri; f) persoanele care, în derularea unor operațiuni economice, utilizează resurse financiare având aceeași sursă sau provenind de la entități diferite care sunt persoane implicate; g) persoanele care, în derularea unor operațiuni economice, direcționează beneficiile astfel obținute către același destinatar sau către destinatari care sunt persoane implicate; h) persoanele juridice ale căror structuri de proprietate sau al căror organ de conducere are preponderent aceeași componență; i) persoanele care au adoptat sau adoptă o politică investițională similară, prin achiziția de instrumente financiare emise de același emitent sau de persoane implicate cu același emitent și/sau prin înstrăinarea de instrumente financiare emise de același emitent sau de persoane implicate cu același emitent; j) persoanele al căror exercițiu identic al drepturilor conferite de valorile mobiliare emise de societatea de asigurare sau de reasigurare denotă o politică comună de durată cu referire la această societate de asigurare sau de reasigurare;	efectivă sau intenție comună, nu pe legături personale sau afinități presupuse. După cum se menționează în Nota informativă a proiectului, propunerile de modificare vor avea impact și asupra modificărilor Regulamentului CNPF 22/3/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind participațiile calificate în capitalul social al societăților de asigurare sau de reasigurare (în continuare Regulamentul 22/3/2023). După cum observăm din versiunea actuală a Regulamentul 22/3/2023 reglementările primare care se introduc în Legea nr. 92/2022 sunt utilizate ca temei juridic pentru elaborarea reglementărilor secundare, respectiv definirea persoanelor care acționează în mod concertat urmează a fi tratată și aplicată doar în sensul reglementărilor europene. De exemplu Regulamentul nr. 22/3 din 02.05.2023 în punctul 82, prevede: Calitatea deținătorilor direcți și indirecti de participații calificate în capitalul social al unei societăți de asigurare trebuie să corespundă, în mod permanent, criteriilor expuse în secțiunea 3, pentru asigurarea unui management prudent și sănătos al societății de asigurare, respectării de către aceasta a prevederilor legislației. În acest scop, deținătorii direcți și indirecti, inclusiv beneficiarii efectivi ai acestora prezintă autorității de supraveghere anual, cel târziu până la	respectiva persoană juridică - acționar al emitentului, ca urmare a faptului că: (1) entitatea, singură sau împreună cu persoanele cu care acționează în mod concertat, altele decât persoana juridică - acționar al emitentului, deține direct sau indirect majoritatea drepturilor de vot asupra persoanei juridice - acționar al emitentului. În sensul prezentelor prevederi, prin expresia deține indirect majoritatea drepturilor de vot se înțelege și situația în care entitatea și persoana juridică - acționar al emitentului sunt legate printr-un lanț de dețineri, cu condiția ca la fiecare nivel al lanțului de dețineri să existe posibilitatea entității de a influența, direct sau indirect, modalitatea de exercitare a majorității drepturilor de vot ca urmare a existenței unei situații de genul celor prevăzute în primul paragraf al prezentei litere sau la lit. a); sau a) entitatea, singură sau împreună cu persoanele cu care acționează în mod concertat, altele decât persoana juridică - acționar al emitentului; b) poate să numească ori să revoce majoritatea membrilor organelor de administrare sau de control ori alte persoane cu putere de decizie în persoana juridică - acționar al emitentului;
---	---	---

k) persoanele care, pentru derularea unor operațiuni economice, de reprezentare a intereselor sau de exercitare a drepturilor de vot conferite de instrumentele financiare deținute, au desemnat sau desemnează ca mandatar (mandatari) aceeași persoană (persoane) care este (sunt) persoană(e) implicată(e); l) persoanele care s-au asociat în orice formă juridică recunoscută de lege, iar scopul sau obiectivul asocierii sunt operațiunile aflate în legătură cu societatea de asigurare sau de reasigurare; m) persoanele care au deținut sau dețin în același timp deținere la una sau la mai multe persoane juridice, exercitând controlul asupra acestora și desfășurând o politică comună; n) persoanele care au derulat sau derulează operațiuni economice împreună; o) alte persoane determinate de autoritatea de supraveghere, conform criteriilor stabilite în actele normative;	30 aprilie al anului următor celui de gestiune, informațiile prevăzute la anexa nr.10. Anexa nr. 10 reglementează prezentarea anuală a datelor cu caracter personal ale tuturor persoanelor fizice afiliate (membri de familie, inclusiv rudele și afinii de gradul întâi și doi ai persoanelor cu funcții de conducere în societate), inclusiv: numărul de identificare (IDNP), adresa de domiciliu, criteriul de afiliere și deținerile în alte societăți comerciale. De menționat că Regulamentul 22/3 se referă inclusiv la persoanele afiliate ale investitorilor, care în mare parte, sunt cetățeni străini, protejați prin legislația națională și directivele UE privind prelucrarea datelor cu caracter personal. Mai mult decât atât, investitorii străini sunt obligați, prin Anexa nr. 10, să prezinte autorității de supraveghere o declarație pe proprie răspundere, sub sancțiunea legii penale, că toate răspunsurile din chestionar, inclusiv datele cu caracter personal ale persoanelor fizice afiliate (membri de familie, rude și afini de gradul întâi și doi ai persoanelor cu funcție de conducere), cu care nu se află în relații contractuale sau de afaceri și pentru care nu există niciun temei legal de prezentare, sunt complete și veridice. Având în vedere faptul că actele normative menționate în prezenta contravin prevederilor Directivei UE privind protecția datelor cu caracter personal, extinzând în mod nejustificat și contrar prevederilor directivei obligația societăților de a	c) poate exercita o influență semnificativă asupra persoanei juridice - acționar al emitentului, în virtutea unor clauze cuprinse în contracte încheiate cu persoana juridică - acționar al emitentului sau a unor prevederi cuprinse în actul constitutiv al persoanei juridice - acționar al emitentului; d) este acționar sau asociat al persoanei juridice - acționar al emitentului și: - a numit singură, ca rezultat al exercitării drepturilor sale de vot, majoritatea membrilor organelor de administrare sau de control ori majoritatea conducătorilor filialei în ultimele două exerciții financiare; sau - controlează singură, în baza unui acord încheiat cu ceilalți acționari sau asociați, majoritatea drepturilor de vot. (2) În situațiile prevăzute la alin. (1), deținerile directe ale persoanelor cu care entitatea acționează în mod concertat sunt considerate ca fiind dețineri indirecte ale entității în cauză. (3) Prevederile alin. (1) lit. b) sunt aplicabile inclusiv în situația în care entitatea, precum și persoanele cu care aceasta acționează concertat, altele decât persoana juridică - acționar al emitentului, nu dețin în mod direct, suplimentar față de deținerile indirecte, drepturi de vot asupra emitentului. În acest caz, obligația de lansare a unei oferte
--	---	---

		prelucra datele cu caracter personal ale persoanelor fizice afiliate cu care nu se află în relații de afaceri cu societatea supravegheată în Republica Moldova și considerând că aceste cerințe sunt excesive și pot genera riscuri semnificative de încălcare a dreptului la viață privată, garantat de Constituția Republicii Moldova, precum și de art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și de Regulamentul (UE) 2016/679 (GDPR). În conformitate cu art. 5 alin. (1) lit. c) din GDPR („datele trebuie să fie adecvate, relevante și limitate la ceea ce este necesar în raport cu scopurile prelucrării”), autoritatea de supraveghere nu poate solicita date despre rude sau afini decât dacă există o suspiciune rezonabilă și documentată că aceștia exercită influență concertată. <u>Solicitățile autorității ar trebui să fie întotdeauna prezentate în scris, motivate și ocazionale și nu ar trebui să se refere la un sistem de evidență în totalitate sau să conducă la interconectarea sistemelor de evidență.</u>	publice de preluare obligatorii intervine dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții: a) are loc o schimbare a entității și a persoanelor cu care aceasta acționează concertat, specificate la alin. (1) lit. b); b) respectiva persoană juridică - acționar al emitentului are o deținere directă în cadrul emitentului mai mare de 10% din drepturile de vot. Totodată, solicităm autorităților revizuirea art. 203 din Codul civil, art. 10 din Legea nr. 1134 privind societățile pe acțiuni, art. 6 din Legea nr. 171 privind piața de capital, referitoare la persoanelor afiliate și excluderea rudelor și afinelor din reglementări.
	Pct. 1, art. 4: Noțiunea <i>participație calificată</i> – deținerea directă sau indirectă într-o societate de asigurare sau de reasigurare, care reprezintă cel puțin 10 % din capitalul social sau din drepturile de vot ori care face posibilă exercitarea unei influențe asupra administrării societății de asigurare sau de reasigurare la luarea deciziilor în adunarea generală sau în organul de conducere,	Contravine noțiunii din Directiva 2009/138/CE (Solvency II).	Propunem noțiunea din Directiva 2009/138/CE (Solvency II): <i>Participație calificată</i> - înseamnă deținerea într-o întreprindere, direct sau indirect, a cel puțin 10 % din capital sau din drepturile de vot sau orice altă posibilitate de a exercita o

	reprezentând mai puțin de 10% din capitalul social ori din drepturile de vot.		influență semnificativă asupra administrării acelei întreprinderi.
	Pct. 2 din Proiect: Art. 9 se completează cu alineatul (6¹) Statutul societății de asigurare sau de reasigurare trebuie să specifice denumirea, sediul, obiectul activității, atribuțiile organului de conducere, cuantumul capitalului social, tipul, numărul, valoarea nominală a acțiunilor și drepturile de vot legate de ele, obligativitatea deținătorilor direcți, indirecti și a beneficiarilor efectivi de a prezenta informația solicitată de către societatea de asigurare sau de reasigurare pentru asigurarea conformării acesteia prevederilor prezentei legi.	Considerăm introducerea acestor prevederi ca fiind excesive, având în vedere că prevederile actuale ale Legii 92/2022, art. 115, alin. (4)-(5) prevede competențele și atribuțiile autorității de supraveghere care poate solicit participanților profesioniști pe piața asigurărilor orice documente și/sau informații pentru îndeplinirea eficientă a atribuțiilor conferite de lege. Nici într-o manieră nu au fost prezentate argumente ce țin de completarea <i>articolului 9 cu alin. (6¹)</i>, potrivit cărora statutul societății de asigurare sau de reasigurare trebuie să cuprindă obligativitatea deținătorilor direcți, indirecti și a beneficiarilor efectivi de a prezenta informația solicitată de către societatea de asigurare sau de reasigurare. Or, se instituie cerințe absolut nejustificate și nealiniate cadrului comunitar, pentru neexecutarea cărora să fie pasibili de sancționare însuși asigurătorii.	Propunem excluderea acestui punct.
	Pct. 6 din Proiect: Articolul 30. Obligația privind obținerea unui aviz prealabil și restricții (5) În aplicarea prevederilor alin. (1), se prezumă, până la proba contrară, că mai multe persoane acționează concertat în calitate de	Redacția <i>articolului 30</i> din proiectul de Lege nu este corelată cu prevederile Directivei Solvabilitate II, Secțiunea 4, Participații calificate. Alineatul (5) din respectivul articol este determinat de caracterul subiectiv al acțiunilor autorității de supraveghere - <i>până la proba contrară, se prezumă că mai multe persoane acționează</i>	Propunem excluderea acestor prevederi.

	achizitori potențiali conform constatărilor autorității de supraveghere.	<i>concertat în calitate de achizitori potențiali conform constatărilor autorității de supraveghere.</i> Prevederile art. 58 alin. (7) din Directiva 2009/138/CE sunt exhaustive: <u>„statele membre nu pot impune cerințe mai stricte decât cele prevăzute de prezenta directivă pentru notificarea autorităților de supraveghere și pentru aprobarea de către acestea a unor achiziții directe sau indirecte de capital sau de drepturi de vot.”</u>	
	Pct. 7 din Proiect: Art. 30¹ alin. (1)-(4) – în anumite circumstanțe, stabilite de autoritatea de supraveghere, achiziția de acțiuni se poate realiza fără aviz prealabil, dar toate drepturile acționarului (vot, dividende etc.) sunt suspendate de drept până la eliberarea ulterioară a avizului; dacă avizul nu se obține, acțiunile trebuie înstrăinate în 3 luni.	Proiectul introduce un mecanism de autorizare retroactivă și suspendare automată a drepturilor acționarilor, echivalent cu o sancțiune de facto, care nu este prevăzută în 2009/138/CE (Solvency II). Directiva instituie doar evaluare prudențială proporțională, fără efecte suspensive asupra drepturilor de proprietate și fără cerințe mai stricte (art. 58 alin. (7)). Mai mult, un act normativ secundar trebuie să dezvolte normele primare, nicidecum viceversa - prin actele normative emise de Autoritatea de supraveghere nu se pot stabili norme primare, iar în condițiile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative actele normative ale autorităților sunt emise numai în temeiul și pentru executarea legilor. Respectiv, nu poate fi acceptată stabilirea circumstanțelor obiective prin actul normativ al Autorității de supraveghere.	Propunem de a fi exclus din proiect acest punct.

	Pct. 8 din Proiect: Articolul 31: „(1¹) La examinarea solicitării și a informațiilor prevăzute pentru dobânditorul unei dețineri inferioare celei calificate în situațiile prevăzute la art.30 alin.(1) lit.b)–c) în vederea asigurării unei transparențe în cadrul acestor tranzacții, autoritatea de supraveghere evaluează adecvarea dobânditorului prin examinarea cumulativă a criteriilor prevăzute la alin.(1) lit.a), e) și f) cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor alin. (12) și alin. (7) din prezentul articol.	Pe de o parte Autoritatea de supraveghere stabilește cerința de avizare prealabilă pentru deținătorii de participații calificate directe/indirecte, pe de altă parte, având în vedere prevederile <i>articolului 31 alineatul (1¹)</i>, Autoritatea de supraveghere poate aplica situațiile prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. b)–c) (obligativitatea obținerii unui aviz prealabil) pentru <i>dobânditorii unei dețineri inferioare celei calificate</i>. Aceste aspecte contravin principiilor instituite de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative – oportunitatea și coerența normelor juridice și sunt absolut contrare prevederilor art. 58 alin. (7) din Directiva 2009/138/CE: <u>„statele membre nu pot impune cerințe mai stricte decât cele prevăzute de prezenta directivă pentru notificarea autorităților de supraveghere și pentru aprobarea de către acestea a unor achiziții directe sau indirecte de capital sau de drepturi de vot.”</u>.	Se propune excluderea din proiect a punctului 8
	Pct. 9 din Proiect, art. 31² (7) Autoritatea de supraveghere asigură urmărirea respectării în mod permanent a cerințelor prevăzute la art. 31 și poate solicita, în acest sens, de la societatea de asigurare sau de reasigurare și/sau de la orice deținător, direct și/sau indirect, inclusiv beneficiarul efectiv de participație calificată într-o societate de asigurare sau de reasigurare, orice	Un control excesiv se regăsește și în prevederile referitoare la informarea autorităților de supraveghere de către întreprinderile de asigurare și reasigurare (art. 31², Informări subsecvente, Legea nr. 92/2022). Conform acestei dispoziții, deținătorul, direct sau indirect, inclusiv beneficiarul efectiv al unei participații în capitalul unui asigurator sau reasigurator, este obligat să pună la dispoziția autorității, la solicitarea acesteia, toate informațiile aferente activității sale,	Se propune excluderea

	informații pe care le consideră necesare, de asemenea poate aplica societăților de asigurare sau de reasigurare, conducătorilor acesteia și deținătorului, direct și indirect, inclusiv beneficiarului efectiv, al unei participații calificate într-o societate de asigurare sau de reasigurare măsuri de supraveghere corespunzătoare, conform prezentei legi.	situațiilor financiare anuale, declarațiilor de venituri și altor informații considerate necesare. Directiva 2009/138/CE permite solicitarea de informații privind identitatea acționarilor care dețin participații calificate, precum și cuantumul acestora, o dată pe an, limitând astfel frecvența și amploarea acestor solicitări. În același timp, legislația națională introduce norme specifice cu caracter național, care accentuează protocolul excesiv și birocrăția în procesul de emitere a avizelor de aprobare.	
	Pct. 9 din Proiect. Art. 31⁶ – Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală a acționarilor (1) Cu cel puțin 7 zile înainte de ținerea adunării generale a acționarilor, societatea de asigurare sau de reasigurare sau persoanele care convoacă adunarea generală a acționarilor prezintă autorității de supraveghere lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală a acționarilor. (2) În lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală a acționarilor pot fi incluse doar persoanele care dețineau calitate de acționar la data de referință, stabilită conform Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni. (3) Depozitarul central unic al valorilor mobiliare este obligat, cu cel puțin 3 zile înainte de la data desfășurării adunării generale a acționarilor, să informeze societatea de asigurare sau de reasigurare și persoanele care convoacă adunarea generală a acționarilor despre orice modificări survenite în lista acționarilor care are loc	În Directivă Solvency II, nu există o asemenea condiționare. Măsura afectează direct dreptul de proprietate (art. 17 Carta UE) și libertatea de a exercita drepturile acționarilor. Nu se argumentează care este necesitatea reglementărilor ce vizează conținutul articolului 31⁶ <i>Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală a acționarilor</i>, prevederi aplicabile astăzi în sectorul bancar. De facto, întregul proiect de Lege este o reproducere a prevederilor Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, nefiind făcută o analiză fundamentală, cum se pliază cu parametrii sectorului de asigurări per ansamblu și a fiecărui asigurător în parte. A se ține cont că nici o companie de asigurări din Republica Moldova nu are mai mult de 50 acționari, iar cerințele instituite prin emiterea opiniei scrise a autorității de supraveghere asupra listei acționarilor cu drept de	Se propune excluderea per ansamblu a art. 31⁶, orice informație solicitată de Autoritatea de supraveghere este oferită de asigurători/deținătorii de acțiuni, astfel încât Autoritatea de supraveghere poate să își exercite competențele fără nici o îngrădire.

după data întocmirii listei acționarilor, cu respectarea cerințelor stabilite la alin. (7). (4) Datele obținute conform alin. (3) se prezintă autorității de supraveghere de către societatea de asigurare sau de reasigurare sau persoanele care convoacă adunarea generală a acționarilor cu cel puțin 2 zile înainte de data desfășurării acesteia. (5) Autoritatea de supraveghere examinează documentele prezentate conform alin. (1) și (4) și transmite Comisiei de înregistrare a participanților la adunarea generală a acționarilor societății de asigurare sau de reasigurare, precum și societății de asigurare sau de reasigurare sau persoanelor care convoacă adunarea generală a acționarilor, opinia scrisă referitoare la lista acționarilor. (6) Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală a acționarilor nu este valabilă în absența opiniei scrise a autorității de supraveghere cu privire la aceasta. (7) Lista acționarilor societății de asigurare cu drept de participare la adunarea generală a acționarilor nu poate fi modificată în interiorul termenului de 3 zile până la data desfășurării adunării generale a acționarilor societății de asigurare sau de reasigurare.	participare la adunarea generală a acționarilor va îngreuna tot procesul și îl va birocratiza semnificativ. Un șir de asigurători astăzi pot să desfășoare adunări generale fără respectarea procedurilor de convocare în cazul în care acționarii ce reprezintă <i>întreg capitalul social</i> decid unanim ținerea acesteia, deci se asigură cvorumul de 100% - art. 58 alin. (8) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni.	
Art. III. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. (2) Achiziția sau deținerea unei participații calificate fără avizul prealabil al Băncii Naționale a Moldovei, prin activitatea concertată desfășurată până la data intrării în vigoare a prezentei legi, constituie o achiziție sau deținere a unei	Din prevederile proiectului derivă că nu se iau în calcul avizele eliberate de autoritatea de supraveghere anterioară, în persoana Comisiei Naționale a Pieței Financiare de deținere directă și indirectă a participației calificate. Deținerea directă și indirectă în esență reprezintă activitatea concertată, doar că în condițiile Regulamentului privind participațiile calificate în capitalul social al societăților de asigurare sau de reasigurare (în	Se propune revizuirea termenilor, astfel în 3 luni de la data publicării, Banca Națională a Moldovei va elabora și, după caz, va ajusta actele normative necesare pentru executarea legii, iar termenul de conformare pentru deținătorii unei participații calificate fără avizul prealabil al Băncii Naționale a Moldovei, prin activitatea concertată desfășurată până la data intrării în

	participații calificate în circumstanțe obiective care conduce la incidența prevederilor art. 30¹ din Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare. Data achiziției se va considera data intrării în vigoare a prezentei legi. Data la care Banca Națională a Moldovei a aflat despre achiziția realizată în condițiile prezentului alineat se va considera data la care acționarii achizitori informează Banca Națională a Moldovei despre achiziția realizată, potrivit art. 30¹ din Legea nr. 92/2022. (3) Art. 31⁵ din Legea nr. 92/2022 se aplică corespunzător situațiilor prevăzute la alin. (2) din prezentul articol. (4) În termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, Banca Națională a Moldovei va elabora și după caz va ajusta actele normative necesare pentru executarea prezentei legi.	vigoare până 30.05.2023, abrogat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 22/3 din 02.05.2023) se eliberau avize pentru deținerea de participație calificată directă și indirectă în capitalul social al asiguratorului. <i>Articolul III</i> din proiectul de Lege indică intrarea în vigoare la expirarea termenului de <i>3 luni de la data publicării</i> în Monitorul Oficial, totodată Banca Națională a Moldovei în termen de <i>3 luni de la data publicării</i> respectivei legi va elabora și, după caz, va ajusta actele normative relevante, iar achizitorii sau <i>deținătorii unei participații calificate fără avizul prealabil al Băncii Naționale a Moldovei, prin activitatea concertată desfășurată</i> până la data intrării în vigoare a respectivei legi, constituie o achiziție sau deținere a unei participații calificate <i>în circumstanțe obiective</i> care conduce la incidența prevederilor art. 30¹ din Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare. <i>Data achiziției se va considera data intrării în vigoare a prezentei legi.</i> În conformitate cu art. 48 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, dispozițiile tranzitorii trebuie să asigure, pe o perioadă determinată, corelarea noilor reglementări cu cele ale actelor normative preexistente, menținerea temporară a unor situații juridice născute în temeiul vechilor reglementări și, după caz, să asigure modificarea altor acte normative.	vigoare a legii - 3 luni de la intrarea în vigoare a actului normativ emis în sensul enunțat de BNM. A se completa Art. III cu un nou alineat cu următorul cuprins: <i>„Deținătorii de participații calificate avizați de autoritatea de supraveghere pentru deținerea calificată directă și indirectă până la intrarea în vigoare a prezentei legi sunt calificați că desfășoară activitate concertată, fiind notificată în acest sens, în termen de 3 luni, autoritatea de supraveghere.”</i>
--	---	---	--

		Proiectul de Lege, în speță Art. III, nu asigură respectarea cerințelor prenotate din Legea nr. 100/2017, uzurpând principiile consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice.	
--	--	---	--

Tabel de concordanță					
Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II) (reformare)					
Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 335/1 din 17.12.2009					
Proiectul de Lege privind activitatea de asigurare și reasigurare					
Parțial compatibil					
Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II) (reformare)	Proiectul de Lege privind activitatea de asigurare și reasigurare	Gradul de compatibilitate	Diferențele	Observațiile	Autoritatea responsabilă
Secțiunea 4 Participații calificate <i>Articolul 57. Achiziții</i> (1) Statele membre impun oricărei persoane fizice sau juridice sau unor astfel de persoane care acționează concertat (denumite în continuare „potențialul achizitor”), care a decis fie să achiziționeze, direct sau indirect, o participație calificată într-o întreprindere de asigurare sau de reasigurare, sau să majoreze, direct sau indirect, o astfel de participație calificată într-o întreprindere de asigurare sau de reasigurare, astfel încât proporția drepturilor de vot sau a capitalului deținut să fie cel puțin egală cu 20 %, 30 % sau 50 % sau astfel încât întreprinderea de asigurare sau de reasigurare să devină filiala sa („proiect de achiziție”), să notifice mai întâi în scris autoritățile de supraveghere ale întreprinderii de asigurare sau de reasigurare în cadrul căreia intenționează să achiziționeze ori să majoreze o participație calificată, indicând valoarea participației vizate și informațiile relevante, astfel cum se prevede la articolul 59 alineatul (4). Nu este necesar ca statele membre să aplice pragul de 30 % în cazurile în care, în conformitate cu articolul 9 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/109/CE, aplică un prag de o treime.	Articolul 30. Acționarii care dețin participații calificate. Achizițiile. (4) Dobândirea de către o persoană fizică sau juridică, direct sau indirect, individual sau în comun cu persoanele cu care acționează în mod concertat, a dreptului de proprietate sau de administrare asupra participațiilor calificate în capitalul social al asigurătorului (reasiguratorului) sau majorarea participației calificate în capitalul social al asigurătorului (reasiguratorului) peste 10%, 20%, 33% sau 50% din acțiunile cu drept de vot ale acestuia și, respectiv, reducerea sub aceste niveluri a participației calificate se efectuează cu avizul prealabil al Autorității de supraveghere, în modul stabilit prin actele normative ale acesteia. (5) Fără avizul prealabil al Autorității de supraveghere, nicio persoană nu poate să dobândească, să majoreze sau să reducă, individual sau în comun cu persoanele cu care acționează în mod concertat, prin nicio modalitate, o cotă în capitalul social al asigurătorului (reasiguratorului) asupra căreia au devenit incidente prevederile alin.(4) și (8).	Compatibil			CNPF
<i>Articolul 58 Termenul de evaluare</i> (1) Autoritățile de supraveghere transmit potențialului achizitor, imediat și, în orice caz, în termen de două zile lucrătoare de la primirea notificării prevăzute la articolul 57 alineatul (1), precum și de la eventuala primire ulterioară a informațiilor menționate la alineatul (2), confirmarea de primire în scris. Autoritățile de supraveghere au la dispoziție un termen de cel mult 60 de zile lucrătoare de la data confirmării scrise de primire a notificării, precum și a tuturor documentelor pe care statele membre le solicită în baza listei menționate la articolul 59 alineatul (4) („termen de evaluare”), pentru a realiza evaluarea prevăzută la articolul 59 alineatul (1) („evaluarea”). În momentul transmiterii confirmării de primire, autoritățile de supraveghere comunică potențialului achizitor data de expirare a termenului de evaluare. (2) În cursul termenului de evaluare, dar nu mai târziu de cea de-a cincizecea zi lucrătoare a termenului respectiv, autoritățile de supraveghere pot, dacă este necesar, să solicite informații suplimentare necesare pentru finalizarea evaluării. O astfel de solicitare se face în scris, precizându-se informațiile suplimentare necesare. Termenul de evaluare se întrerupe între data solicitării de informații de către	Articolul 31. Evaluarea potențialului acționar semnificativ (2) Autoritatea de supraveghere va examina corespunderea criteriilor stabilite și elibera aviz prealabil în termen de cel mult 60 zile lucrătoare de la data depunerii cererii acționarului semnificativ și tuturor documentelor aferente. (3) În cursul termenului de examinare, Autoritatea de supraveghere este în drept să solicite, în scris, informații suplimentare necesare pentru finalizarea examinării, dar nu mai târziu de 10 zile până la expirarea acestuia. (4) Termenul de examinare se întrerupe între data solicitării de informații de către Autoritatea de supraveghere și data primirii răspunsului potențialului achizitor la această solicitare. Întreruperea nu poate depăși 20 de zile lucrătoare. Orice solicitări suplimentare formulate de Autoritatea de supraveghere în vederea completării sau clarificării informațiilor sînt la discreția acesteia, dar nu pot conduce la întreruperea repetată a termenului de evaluare. (5) În cazul care potențialul achizitor este stabilit sau face obiectul unor reglementări din alt stat, Autoritatea de supraveghere poate prelungi perioada de întrerupere menționată la alin. (4) cu până la 30 de zile lucrătoare. (6) Lista de informații și documente necesare pentru evaluarea criteriilor prevăzute la alin.(1), precum și procedura aferentă se stabilesc în actele	Compatibil			CNPF

întreprinderii de asigurare sau de reasigurare vizate de proiectul de achiziție; (d) capacitatea întreprinderii de asigurare sau de reasigurare de a respecta și de a continua să respecte cerințele prudențiale care îi revin în temeiul prezentei directive și, după caz, în temeiul altor directive, și anume Directiva 2002/87/CE, în special cerința ca grupul din care va face parte să aibă o structură care să permită exercitarea unei supravegheri eficiente, schimbul eficient de informații între autoritățile de supraveghere și împărțirea responsabilităților între autoritățile de supraveghere; (e) existența unor motive rezonabile de a suspecta că în legătură cu proiectul de achiziție a fost sau este săvârșită o operațiune sau o tentativă de spălare de bani sau de finanțare a unor acte de terorism, în înțelesul articolului 1 din Directiva 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2005 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului⁽¹⁾, sau că proiectul de achiziție ar putea spori un astfel de risc. (2) Autoritățile de supraveghere se pot opune proiectului de achiziție numai în cazul în care există motive rezonabile în acest sens, în conformitate cu criteriile stabilite la alineatul (1), sau în cazul în care informațiile furnizate de potențialul achizitor sunt incomplete. (3) Statele membre nu impun condiții prealabile în ceea ce privește cota de participație care trebuie să fie achiziționată și nici nu permit autorităților lor de supraveghere să examineze proiectul de achiziție în termenii cerințelor economice ale pieței. (4) Statele membre fac publică o listă cu informațiile necesare pentru a efectua evaluarea și care trebuie furnizată autorităților de supraveghere în momentul notificării menționate la articolul 57 alineatul (1). Informațiile solicitate sunt proporționale cu și adaptate la natura potențialului achizitor și a proiectului de achiziție. Statele membre nu solicită informații care nu prezintă relevanță pentru o evaluare prudențială. (5) Fără a aduce atingere articolului 58 alineatele (1), (2) și (3), în cazul în care autoritatea de supraveghere este notificată în legătură cu două sau mai multe proiecte de achiziție sau de majorare de participații calificate pentru aceeași întreprindere de asigurare sau de reasigurare, aceasta din urmă tratează potențialii achizitori în mod nediscriminatoriu.	de persoană cu funcție de răspundere după realizarea achiziției propuse; c) soliditatea financiară a potențialului acționar semnificativ; d) capacitatea asigurătorului/reasiguratorului de a respecta normele prudențiale, conform prevederilor legislației în vigoare, în special a cerinței ca grupul financiar din care va face parte să aibă o structură care să permită exercitarea unei supravegheri eficiente, realizarea schimbului de informații între autoritățile competente și determinarea repartizării competențelor între aceste autorități; e) existența unor motive rezonabile de a suspecta că, în ceea ce privește achiziția propusă, a fost săvârșită o infracțiune ori o tentativă a unei infracțiuni de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, în sensul prevederilor legislației în domeniu, sau că, prin achiziția propusă, un asemenea risc ar putea crește; f) existența unor motive rezonabile de a suspecta că beneficiarul efectiv al achiziției propuse este o altă persoană decât cea declarată autorității de supraveghere. (8) Orice deținător direct sau indirect de participație calificată în capitalul social al unui asigurător/reasigurator este obligat să prezinte, la cererea Autorității de supraveghere, informație aferentă activității sale, inclusiv rapoartele financiare anuale, declarațiile de venituri, precum și altă informație necesară pentru efectuarea evaluării prudențiale, în modul și în condițiile prevăzute de actele normative ale Autorității de supraveghere. (9) În cazul în care deținătorul direct sau indirect de participație calificată nu mai îndeplinește cerințele prevăzute de lege și de actele normative ale Autorității de supraveghere emise întru aplicarea acestora privind calitatea acționariatului unui asigurător/reasigurator sau exercită asupra asigurătorului/reasiguratorului o influență de natură să pericliteze administrarea prudentă și sănătoasă a acestuia, precum și în cazul în care deținătorul direct sau indirect ori beneficiarul efectiv al acestuia nu a furnizat Autorității de supraveghere informații care relevă cu certitudine identitatea beneficiarului efectiv, Autoritatea de supraveghere dispune măsurile adecvate pentru încetarea acestor situații. În acest sens, independent de alte măsuri sau sancțiuni care pot fi aplicate asigurătorului/reasiguratorului, administratorilor acestuia, deținătorului direct și indirect de participație calificată în capitalul social al asigurătorului/reasiguratorului și beneficiarului efectiv al acestuia, Autoritatea de supraveghere poate retrage avizul prealabil acordat, devenind incidente prevederile art.30.				
---	--	--	--	--	--

Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027

Nr.	Acțiunea	Acquis/ Nr. CELEX	Prevedere AA/PgAA	Indicator de performanță	Termen de implementare	Instituția responsabilă	Costuri estimative/sursa de acoperire a cheltuielilor
1	2	3	4	5	6	7	8
CLUSTERUL 2. PIAȚA INTERNĂ							
Capitolul 9. Servicii financiare							
7.	LTAA. Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau reasigurare	32009L0138	AA – Art. 58 lit. (b) și (c), art. 59 alin. (1) și (2), art. 61, Anexa XXVIII-A PgAA – 3.IV.6 RA – Cap. 9	Lege adoptată	Martie 2026	MF BNM	Presupune costuri, care vor fi estimate la actualizarea din semestrul II al anului 2025